

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Pestis Ferenc*
Cím: *Hol épüljön fel az új Nemzeti Színház?*

Forrás: *Építőipar és Építő művészet*

Bp

(Hely)

1928. 6. 1.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

792

Hely

Nemzeti Színház

Idő

"1928"

Személy

F

Hol épüljön fel az új Nemzeti Színház?*)

Mostanában újból aktuálissá lett a Nemzeti Színház felépítésének ügye. *Klebelsberg Kuno gróf* közoktatásügyi miniszterünk azon erőskezdő, alkotó államférfiak közé tartozik, akik nemcsak programot adnak, hanem azt meg is valósítják. Számos elemi, tanyai népiskola, valamint egyéb kulturális intézmény felépítése az ő nevéhez fűződik és ugyancsak az ő nevéhez fog fűződni az új Nemzeti Színház felépítése is.

A kivitelre elfogadott terveket *Töry Emil* műegyetemi tanár és *Pogány Móric* műépítész már évekkel ezelőtt készítették, de ez nem jelenti azt, minthogyha a tervek azóta elavultak volna, mert mostanáig folyton javítottak, alakítottak rajta a modern igényeknek és technikai követelményeknek megfelelően. Új pályázatot kiírni tehát nem szükséges, de hátra volna még a hely megválasztása, melyen az új színház a legmegfelelőbbben felépíthető lenne.

Szó volt arról, hogy a régi Nemzeti Színház helyén a Rákóczi-út és Múzeum-körút sarkán épül majd fel, de ez a terv semmiképpen sem megfelelő, mivel a nemzet első, legkiválóbb, drámai színháza nem épülhet sarkokra, ahol monumentális architektúrája sem érvényesülhetne minden oldalról. Ezt különben már mások bővebben is kifejtették.

Majd felvetődött az a kérdés, hogy nem volna-e célszerű a Rákóczi-út és Múzeum-körút kereszteződésében egy nagy teret létesíteni és ennek középpontjába helyezni az új Nemzeti Színházat.

Városrendezési, esztétikai szempontból, hogyha valóban nagy teret lehetne ott létesíteni, megfelelőnek, sőt kifogástalannak volna mondható ez a terv. Ebben az esetben a térre torkoló négy irányból zavartalanul volna élvezhető a színháznak perspektivikus képe. A

mai viszonyok között azonban a pénzügyi kérdések elsőrendű szerepet játszanak és ezért nem lehet szerencsésnek tartani ezt a megoldást sem.

Nagy és szép épületeket is kellene lebontani, — hogy nagy teret kapjunk, — az ezekkel szomszédoso-

* Hozzászólás.

kat átalakítani, illetőleg új épületeket emelni, hogy ne csupasz tűzfalak meredjenek a tér felé, mindez pedig óriási költségeket emésztene fel.

Ilyen körülmények között racionálisabb megoldást kell választani. Keresni kell tehát egy olyan teret, mely a város középpontjához közel van és amely a legmegfelelőbb a színház felépítésére, nemcsak a könnyű megközelítés, hanem esztétikai szempontból is.

Erre vonatkozólag most már megoszlóak lehetnek a vélemények. Van olyan, aki az Erzsébet-teret választaná, azért, mert ez a város szívében van és — aránylag a többi térhez, — rendkívül nagy területet képvisel, megfelelően kiképezve a színházba igyekvőnek ünnepélyes hangulatot is kölcsönözne.

Számos utca torkollik erre a térre és így a színház architektúrája, perspektivikus képének hatása több irányból is érvényesülne. Idők folyamán, — városrendezés alkalmával — pedig a Vilmos császár-útról a Nemzeti Szalón axisának irányában utcát lehetne nyitni az Erzsébet-térre, hogy egy újabb irányból tűnjön fel a színház szép perspektívája.

Magam is ezt a megoldást választanám, de vannak, akik ellenkező véleményen vannak és egy más helyet jelölnének ki a színház részére.

E lap április 15-iki számában megjelent cikk „Városrendezési problémák“ cím alatt szintén foglalkozik

az új nemzeti színpad helyezésének kérdésével és azt a megoldást is ajánlja, hogy várjunk még a színház felépítésével két-három évig, mely idő elmultával Budapest szabályozására nemzetközi tervpályázatot lehetne kirni. Városfejlődés szempontjából valóban ez a megoldás volna a legcélravezetőbb, de aggályomat kell kifejeznem a felett, hogy ez két-három év múlva csakugyan bekövetkeznék-e és nem múlna-e el tíz, vagy még több esztendő, míg a kérdést dülőre lehetne vinni, hogy a tervek megvalósítása valóra váljon.

Mit kell tehát tenni?

Olyankor, mikor a helyet illetőleg is különböző vélemények vannak, legokosabb pályázatot kiírni, — amikor is a különböző vélemények találkoznak — és egy hozzáértő zsüri döntésére kell bízunk a hely megválasztását. Ebben az esetben, — miután a hely ismeretessé vált és a pénzügyi kérdés is rendeztetett, — rögtön hozzá lehetne fogni a színház felépítéséhez.

Plete Ferenc.
